AANTEKENEN / PERSOONLIJK

Ministerie van Justitie
Staatssecretaris
Hare excellentie mevrouw mr. N. Albayrak
Postbus 20301
2500 EH 's-Gravenhage

*Postbus 14052, 3508 SC Utrecht
Euclideslaan 201 Utrecht
Telefoon 030 -251 69 84
Fax 030 -254 37 85
Internet www.bureauft.nl*

Datum: 24 november 2008
Ons kenmerk: FT/13111/38.989
Betreft: Reactie BFT op ontwerpvoorstel Wna
Uw kenmerk: 5563714/08/6

Behandelaar: Mw. mr. S.F.H.M. Staal-Doensen
Telefoon: 030-251 6984
E-mail: staal-doensen@bureauft.nl

Hooggeachte mevrouw Albayrak,

Graag maakt het Bureau Financieel Toezicht (BFT) van de gelegenheid gebruik om te reageren op het ontwerpvoorstel tot wijziging van de Wet op het notarisambt (Wna), zoals u verzoekt in uw brief van 17 september 2008.

We hebben met belangstelling kennis genomen van het ontwerpvoorstel.

Het aanbrengen van een duidelijker scheiding tussen het toezicht en het tuchtrecht en het creëren van meer waarborgen voor een goed functionerend notariaat, acht het BFT, net als de Evaluatiecommissie van de Wna onder voorzitterschap van de heer mr. A. Hammerstein en het kabinet, van groot belang. De nieuwe taak die u hiervoor aan het BFT toebedeelt, als integraal toezichthouder die zowel toezicht houdt op de financiën van de notaris (een reeds bestaande wettelijke taak) als ook op de naleving van de Wna en de daarbij behorende integriteit, neemt het BFT graag voor zijn rekening. Als een zodanig toezichthouder zal het BFT zich van harte inspannen voor een adequaat toezicht op de kwaliteit en de integriteit van de notariële dienstverlening, om daarmee een bijdrage te kunnen leveren aan het maatschappelijke vertrouwen dat het publiek in het notariaat mag stellen.

Voor een adequate uitoefening van deze (aanvullende) taken is een gedegen voorbereiding van belang. Dit geldt zowel op juridisch terrein, op organisatorisch gebied als ook het gebied van de uitvoering van het toezicht. Uiteraard is het daarbij van belang dat het BFT wordt voorzien van voldoende bevoegdheden, voldoende financiële middelen en beschikt over een formatieve omvang die is afgestemd op de uit te voeren taken.

Hoewel een gedetailleerde uiteenzetting op het concept ontwerpvoorstel Wna en de Memorie van Toelichting is bijgevoegd, hecht het BFT er aan om in deze brief een aantal onderwerpen specifiek onder uw aandacht te brengen.

Naamgeving

De in het ontwerp-wetsvoorstel genoemde naam voor het huidige BFT is naar onze mening een naam die onvoldoende aansluit bij de door de toekomstige organisatie uit te voeren taken. Wij geven de voorkeur aan:

Autoriteit Juridische en Financiële Beroepen (Autoriteit JFB)

Een aanpassing van het ontwerp-wetsvoorstel op dit terrein zouden we erg op prijs stellen.

Bestuursrechtelijke aangelegenheden

In het ontwerp-wetsvoorstel wordt o.a. gesproken over artikel 5:20 Algemene wet bestuursrecht (Awb). Voor het in de praktijk goed kunnen uitvoeren van de toezichtstaak is het belangrijk dat daar waar BFT, KNB en Kamers voor het Notariaat (Hof) inzage in dossiers zouden moeten kunnen hebben, artikel 5:20, tweede lid Awb expliciet niet van toepassing wordt verklaard. Onduidelijkheid op dit punt leidt ongetwijfeld tot procedures, hetgeen beter vermeden kan worden.

Het BFT acht de bestuurlijke boete en de last onder dwangsom een nuttige uitbreiding van het sanctie-instrumentarium inzake overtredingen van voorschriften van administratieve aard. Ten aanzien van deze, maar ook andere bestuursrechtelijke aangelegenheden, zoals het dwangbevel en de kwestie van de cautie, wil het BFT u er graag attent op maken dat niet alle bepalingen op juiste wijze in de Wna lijken te zijn opgenomen, dan wel dat er niet altijd een nauwkeurige en volledige verwijzing naar de Awb plaatsvindt.

Verder wil het BFT voorstellen om beroepzaken betreffende deze administratiefrechtelijke sancties voor te leggen aan de Kamer voor het Notariaat (hoger beroep bij Appèlkamer) in plaats van aan de bestuursrechter, zodat het beroepshandelen van de notaris door één gerechtelijke, en wel een tuchtrechtelijke, instantie beoordeeld wordt. Hierbij wil het BFT in overweging geven om te voorzien in bestuursrechtelijke kennis bij de betreffende Kamers.

Integriteitstoezicht

In de Memorie van Toelichting wordt gesproken over toezicht op de integriteit. Echter, in het ontwerp-wetsvoorstel zelf wordt dit niet gedefinieerd. Het BFT acht het voor de uitoefening van deze wettelijke taak van belang dat in de Wna deze taakuitoefening wordt benoemd en gedefinieerd. Dat geldt eveneens voor de scope van de kwaliteitstoetsen die door de KNB gaan worden uitgevoerd. Hierdoor zal een duidelijker beeld ontstaan ten aanzien van de scope van deze kwaliteitstoetsen in relatie tot de werkzaamheden die de integraal toezichthouder zal gaan uitvoeren. Het BFT gaat er in ieder geval van uit dat het reeds nu door het BFT uitgevoerde wettelijke toezicht in het kader van de WWFT een onderdeel is van het integriteitstoezicht.

Tevens acht het BFT het verder voor een adequate uitoefening van zijn nieuwe toezichtstaak van belang dat de uitkomsten van de door de KNB uitgevoerde kwaliteitsonderzoeken aan het BFT worden verstrekt. Nu immers het BFT toezicht zal moeten gaan uitvoeren op basis van risicoanalyse, zijn dergelijke rapportages mede van belang om een goede inschatting te kunnen maken van de in de markt aanwezige risico's. Vooralsnog lijkt de KNB niet van harte te willen meewerken aan een dergelijke informatievoorziening aan de integraal toezichthouder. Samenwerking met de KNB op dit terrein acht het BFT van belang, waarbij het gezamenlijke doel, namelijk een integere notariële beroepsgroep, zo efficiënt mogelijk bereikt dient te worden.

Centraal register

Het BFT ziet het nieuw voorgestelde centrale register van artikel 5 Wna als een nuttig instrument. De informatie in dit register is voor de taakuitoefening van het BFT van grote waarde. Een goede invoering en afbakening van het beheer en toekennen van rechten binnen een dergelijk (geautomatiseerd) register is dan ook van wezenlijk belang. Graag zou het BFT in samenspraak met de KNB en de Kamers voor het Notariaat en mogelijke nadere gebruikers betrokken willen zijn bij de totstandkoming van dit register.

Indiening jaarstukken/ jaargegevens

De in het ontwerpvoorstel opgenomen regelgeving ten aanzien van het tijdstip van de indiening van jaarstukken/ jaargegevens en mogelijkheden tot het verkrijgen van uitstel daarvan zullen naar de mening van het BFT leiden tot een vergroting van de (financiële) risico's. Wijziging op dit punt acht het BFT noodzakelijk.

Daarbij meent het BFT dat een nadere uitwerking van de wettelijke regeling, zoals genoemd in artikel 24 lid 5 Wna, via een ministeriële regeling wenselijker is dan door middel van een Verordening van de KNB (mede gezien de duur van de totstandkoming hiervan).

Met betrekking tot de in het ontwerpvoorstel genoemde accountantsverklaring is het BFT er voorstander van om, in overleg met de wetgever en de beroepsorganisaties (van onder andere accountants), te komen tot een specifieke toegesneden verklaring. Een dergelijke verklaring, vergezeld van een verslag van bevindingen, zou moeten worden verstrekt bij verslagstaten (bevattende de jaarstukken/ jaargegevens en andere informatie die voor de toezichthouder van belang zijn), die (bij voorkeur geautomatiseerd) periodiek worden aangeleverd bij de toezichthouder.

Het BFT is van mening, dat in het kader van het beoordelen van de aanwezigheid van financiële en integriteit risico's ook kandidaat-notarissen, voor zover zij financieel deelnemen in een notarispraktijk, verplicht zouden moeten zijn om jaarstukken/jaargegevens in te dienen bij het BFT.

Verstrekken informatie aan OM

In de toelichting staat vermeld dat het BFT een 'mededeling' kan doen aan het OM en géén stukken mag overleggen. De vraag is hoe zich dit verhoudt tot de mogelijkheid / verplichting van het BFT om aangifte van strafbare feiten (met mogelijke overlegging van stukken) te doen? Het BFT is in elk geval van mening dat er zich gevallen kunnen voordoen waar het doen van aangifte gewenst is. Uiteraard dient een zorgvuldige procedure gevolgd te worden.

Derdengeldenrekening

Mede gezien de huidige economische en financiële ontwikkelingen vindt het BFT het van groot belang dat het vertrouwen in het notariaat op het terrein van het veilig stellen van cliëntengelden bij de notaris goed is geregeld. Het BFT is van mening dat duidelijk uit de wettekst dient te blijken dat derdengeldrekeningen buiten Nederland niet mogelijk moeten zijn.

Ook dient duidelijkheid verkregen te worden omtrent de aansprakelijkheid bij faillissementen van financiële instellingen met betrekking tot deze derdengeldrekeningen.

Incidentenmelding

Het BFT acht het, mede in het kader van het uit te voeren toezicht op basis van risicoanalyse, wenselijk dat een verplichte (eveneens bij voorkeur geautomatiseerde) incidentenmelding van de notaris en de kandidaat-notaris aan de toezichthouder plaats gaat vinden. Hierdoor kan de toezichthouder een betere afweging van de risico's maken en zijn toezichttaak beter inrichten. De aanwezige capaciteit kan op deze wijze effectiever ingezet worden. Gedacht kan worden aan meldingen over bijvoorbeeld ontvangen c.q. te verwachten claims bij een notaris, negatieve bewaringsposities, te verwachten discontinuïteit, integriteitschendingen (notaris, kandidaat-notaris, kantoorpersoneel en derden waarbij het kantoor betrokken is), informatie van de KNB (inzake te verbeteren kwaliteit/toegewezen klachten), toetreding derden met zeggenschap, etc. Het BFT wilt u hierbij graag in overweging geven een dergelijke melding in de wet op te nemen. Daarbij zou eveneens kunnen worden overwogen of de accountant van de notaris niet een separate verplichting kan worden opgelegd aangaande het informeren van de toezichthouder omtrent voornoemde zaken.

Overgangsbepalingen

Tenslotte is het BFT van mening dat overgangsbepalingen in het ontwerp-wetsvoorstel opgenomen dienen te worden, zodat duidelijkheid wordt verkregen ten aanzien van de afhandeling of overdracht van lopende onderzoeken en tuchtzaken bij de Kamers van Toezicht of het Hof.

Verder lijkt het eveneens zinvol om als integraal toezichthouder de beschikking te krijgen over bepaalde historische gegevens aangaande de tot op heden door de voorzitters van de huidige Kamers van Toezicht uitgevoerde toezichttaak.

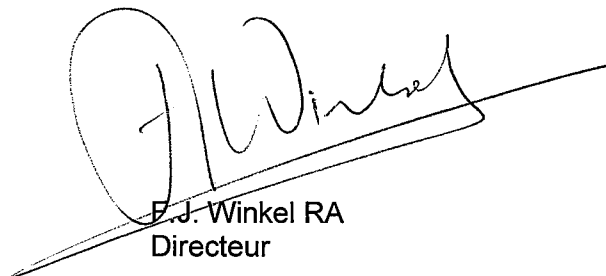
Indien u naar aanleiding van deze reactie nog vragen heeft, is het BFT uiteraard graag bereid deze brief met bijlage nader toe te lichten.

Rest ons u verder veel succes toe te wensen bij de behandeling van dit ontwerp-wetsvoorstel.

Bureau Financieel Toezicht,
de voorzitter van het bestuur,
voor deze,

G.P. Vermeulen RA
Directeur

F.J. Winkel RA
Directeur